

ШУМЕНСКИ

ОБЩИНСКИ ВЪСТНИКЪ

ИЗДАНИЕ НА ОБЩИНСКИЯ СЪВЪТЪ.

ИЗЛИЗА ВСЪКИ ПЕТЪКЪ.

ТАКСА ЗА ОБЯВЛЕНИЯ:

На обществ. учреждения по 1'50 лв. на кв. с. м.
За частни — по споразумение.

АБОНАМЕНТЪ:

За година — 45 лева.
За 6 месеца — 25 лева.

ЕДИНЪ БРОЙ 1 ЛЕВЪ.

РЕДАКЦИЯ И АДМИНИСТРАЦИЯ —
КМЕТАСТВОТО.

ГЕОРГИ ПАВЛОВЪ — ШУМЕНЪ

газъ, бензинъ, минерални масла и др.

запазена марка * „АСТРА“ * запазена марка „Звезда“

Търговци и Консуматори,

За дериватитъ на земното масло (нефтъ) не е важенъ производа имъ, дали тѣ сѫ Американски, Руски или Ромънски, стига да сѫ добръ РАФИНИРАНИ.

Усъвършенствуванията въ рафинерията, постигнати отъ „АСТРА РОМАНА“ не сѫ достигнати до сега отъ никоя петролна компания.

Астра Романа принадлежи къмъ известната у насъ свѣтовна група **АЗИАТИКЪ ПЕТРОЛЕУМЪ КОМПАНИ ЛИМЕТЕДЪ — ЛОНДОНЪ**, ползуваща се съ голѣма известностъ, финансова мощъ и стабилностъ въ производството.

Името съ което се ползуватъ произведенията ѝ на свѣтовния пазаръ, не само я задължаватъ да поддържа качеството на своитѣ петролни деривати, но и да ги подобрява.

ПРИСТИГНАХА ни на складъ въ голѣмо количество отъ най-последниятъ извънредно подобро произведение

газъ, бензинъ и минерални масла

отъ всички видове, които по качества и чистотата надминаватъ всички петролни марки, познати у насъ.

— **ПРОДАВАМЕ НА КОНКУРЕНТНИ ЦѢНИ.** —
Постѣтѣ склада ни и ще се уверите!

Прѣдставителъ за гр. Шуменъ и Околията **ГЕОРГИ ПАВЛОВЪ** ул. „Славянска“ № 661
Телефонъ № 110.

ВАЖНО ЗА ВСИЧКИ!

НОВООТКРИТОТО ТЕХНИЧЕСКО АТЕЛИЕ НА В. ГЕОРГИЕВЪ

находяще се въ зданието на Мирно Таралешновъ, се продаватъ всички видове

— **електрически материали.** —

ПОПРАВКА на всички видове ламби, примуси, вени и платачни машини.

ВОЛНАНИЗИРА всички видове гуми и др.

— **ПРОДАВА БЕНЗИНЪ и МАСЛА.** —

Съ почитание: **В. ГЕОРГИЕВЪ**, техникъ.

Предприемачи и строители на здания!

ите своевременно поръчките си за стѣпала, подпирни камъни, балкони и др. мозайки, тротоарни плочи, дъри, блокове, кладенчови камъни и др. циментови издѣлия въ **ЦИМЕНТОВАТА РАБОТНИЦА**

МРЯМОРЪ

на **Д. КОДЖАМАНОВЪ** — Шуменъ.

ота съ гарантирана здравина и на извънредно низки и. При поискване изпращамъ ценоразписъ.

Гриори (сортировачи), **БАЛАТОВИ КАИШИ**, **линичарски ЧУКОВЕ**, **БЕЗИРЪ**, **БОИ**, **ЛАКОВЕ**, **НА Батумска ГАСЪ**, **БЕНЗИНЪ**, **МИНЕРАЛ. МАСЛА**, **ОЦЕТЪ и ЦИМЕНТЪ** на най-износни цени.

при **БР. КАШБУРОВИ**, Шуменъ — Прѣславъ

Благоустройствена политика.

Поменахме порано, че се възприе принципа да се довършватъ всички започнати и недовършени работи, понеже за тѣхъ сѫ вече употребени трудъ и пари, които безвъзвратно се губятъ или стоятъ недовършени и неизползувани. Благодарение закона за трудовата повинностъ съ помощта на населението, което си е отбивало десетъ дневната трудова повинностъ, рѣката на много мѣста е била коригирана, като се е прокопало коритото ѝ съгласно градския планъ безъ обаче прокопаването да се е довършило окончателно и водата да се е пустнала да тече по новото корито. И останалитѣ така прокопани и недовършени корекции сѫ почнали да се засипватъ и скоро толкова много употребения трудъ и наднищи да се изгубятъ безвъзвратно. Ето защо започнатитѣ и недовършени корекции ще се довършатъ и по тоя начинъ се спаси отъ загуба направеното, още по вече че това е една работа твърдѣ пригодна за отбиване трудовата повинностъ, съ която въ голѣма частъ ще бждатъ извършени. Съ прокопване регулираното корито на рѣката и пушането водата прѣзъ него, ще се даде възможностъ да се запълни старото корито и по тоя начинъ приложи градския планъ.

Зеленината, дърветата за нашия бѣденъ градъ сѫ една цѣнна декорация, която може да намали донѣкъдъ неприветливостта му. За това на всѣкъдѣ, гдѣто може, гдѣто трѣбва и гдѣто е удобно, ще бжде залѣсявано, напр. малките площади, кръжовищата, празни обществени мѣста, улицитѣ, по които би могло да се засѣятъ дървета и пр., още по-вече, че едно залѣсяване не коштува голѣми разходи.

Доискарването на общинския домъ е една отъ задачите на общинския съвѣтъ. Съ продължаване на постройката ще се започне обаче идущата година, понеже тая година се започна поправката на доста улици направата на три моста и редъ други по-дребни ме-

роприятия, които не търпяха отлагане. За да не се започне тая година довършването на общинския домъ имаме обаче още една важна причина: проучване съ въпроса за неговото разширяване, приготвянето му за по-вече учреждения и начинъ за построяването му съ срѣдства взети вънъ отъ редовния бюджетъ. Но доискарването постройката ще прѣдшествува какви и да бжде други строежи на общински здания, още по вече, че и самата служба въ общината го налага.

Нови общински здания, които би могли да се строятъ, ще бждатъ строежи по начинъ да бждатъ доходни здания, построени така, тѣ ще служатъ за цѣльта и въ сѣщото врѣме ще носятъ и доходи. Слѣдъ привършване общинския домъ ще се започне съ постройката на закрити пазари — хали въ разни части на града. Улеснението отъ тия хали за гражданството не може да се отрече, а въ сѣщото врѣме ще се постави и извѣстенъ редъ, контролъ и чистота при продажба на сѣспитѣ продукти. Днесъ всѣки знае каква чистота може да съществува по старитѣ, полусрутени месарски, рибарски, зарзаватчийски и др. дюкяни и бараки!

Въпросъ на по-далечно бждаще е построяването на градска болница, изолационенъ домъ, приютъ за стари и немощни, квартални бани и пр.

ЗАПОВѢДЪ.

№ 441,

Гр. Шуменъ 12 юний 1924 г.

Въ брой 26 отъ 26 Май т. г. на Държавния вестникъ е публикуванъ правилника за обезщетяване притежателитѣ на конфискувано месо въ общинскитѣ кланници.

За образуването на този фондъ общината ще събира връхнинна върху месото на закланя добитѣкъ, каквото общинския съвѣтъ ще опрѣдѣли, съ огледъ да не се изчерпва този фондъ. Връхнината за свинско месо ще бжде тройна отъ всичкитѣ други видове месо.

Тя ще се събира едно-

врѣменно съ събирането тази на кръвнината отъ специално назначения за това общински чиновникъ.

Конфискуваното месо ще се обезщетява въ размѣръ 3/4 отъ стойността му спорѣдъ срѣднитѣ пазарни цѣни въ района на общината и съ огледъ на качеството му (видъ, полъ, възраст, състояние на охраненостъ на животното) и съгласно съ правилника за прилагането на закона за надзора върху съестнитѣ продукти отъ животински произходъ.

Прилагането на въпросния правилникъ за фонда въ града започва отъ 1 того, а за размѣритѣ на връхнинната, която ще се събира, ще се обяви допълнително.

По единъ прѣписъ отъ настоящата заповѣдъ да се връчи на всички месопродавци отъ града и на градската ветеринарна властъ за свѣдение,

Кметъ: **Хр. Косевъ.**

Борисъ В Поповъ

ПОЗЕМЛЕНИЯ ВЪПРОСЪ.

Поземлениятъ въпросъ е отъ първостепенно и решающе значение за нашата страна. Нищо преувеличено нѣма въ едно твърдение, че общата социална проблема за България лежи въ правилното разрешаване на поземления въпросъ. За други нѣкои страни, сѣщото това значение има не земята, а индустрията, търговията и пр., — споредъ това какъвъ е главния источникъ за поминѣка на населението. Периода на критическия общественъ фазисъ, въ който се намира днесъ цѣлото културно челоуѣчество, ще трае за всѣки народъ по отдѣлно до тогава, до когато тоя народъ съумѣе да разреши правилно въпроса за оня отраслъ отъ народната поминѣкъ, който съставлява централна ось отъ машината на неговия икономически животъ.

Това не значи, че второстепеннитѣ поминѣчни отрасли на даденъ народъ не заслужаватъ внимание; че само главния е единствено важния, нито че този последния изчерпва цѣлото съдържание на задачата за обществената обнова. Въп-

и роса е само за степенята на значението на разнитъ поминъчни отрасли за да денъ народъ. За това, кой е най-важния, кой по-маловажния и какъ се тѣ редува въ нагледъ това е несъществена разлика и все едно е върху кой отрасълъ ще спре на първо мѣсто вниманието ни. Нали всѣки отъ тѣхъ дава поминъкъ на извѣстни категории хора и въпроса за тѣхния съносенъ животъ е еднакво важенъ за тѣхъ, както той е важенъ за всички останали категории взети вкупомъ? Това наистина е тъй и отъ тая гледна точка социалната проблема е недѣлима, тя трѣбва да обгърне всички категории едновременно. Обаче, въ действителния животъ, никога обновителната струя, която служи за главенъ лостъ на общественото развитие не е обливала съ своигъ блага едно врѣменно всички обществени категории. Поради това, въ дѣлото на обществената обнова се налага единъ методъ, най-същественото въ който е да се почне съ най-важното и върви постепенно къмъ по-малко и още по-малко важното...

Този методъ е наложителенъ за всѣки народъ, а особено за насъ, тъй като отъ това зависи да бждемъ или не изпреварени отъ събитията. Защото, трудноститѣ за разрешаване на кой и да е въпросъ не зависятъ отъ ширината на неговия материаленъ кръгъ на действие, а отъ вътрешната му техника и същина. Дори и ако българина би ималъ способността и промисъла, напр. на англичанина или американеца — да вниква въ скрития и сложенъ, въ материално и душевно естество, механизъмъ на индустриалния или търговския поминъченъ отрасълъ, пакъ времето, силитѣ и сръдствата, необходими за преобразуването на кой и да е отъ тия отрасли въ духътъ на обществената солидарностъ и справедливостъ, сж не по малки отъ тия, необходими за постигане същата целъ въ областта на земледѣлието, което дава поминъкъ на три четвърти отъ населението въ България. Съ сполучливото и своевременно разрешение на поземления въпросъ ще се уталожатъ духоветѣ на таква огромно мнозинство, че устойчивостта и дълготрайността на нашата Държава върху стълба на бъдещата култура, ставатъ напълно обезпечени. При това, ония обществени категории, които съставляватъ сравнително малцинство, освенъ, че не сж въ състояние да друсатъ и рушатъ Държавата, не ще бждатъ обхванати отъ сигурна надежда, въра и търпение, че извършеното за най-многочисленната об-

ществена категория у насъ ще достигне на свой редъ и до тѣхъ.

Друго едно важно съображение, което ни налага неотложното разрешението на поземления въпросъ, е това, че нѣмъ никаква надежда, шото другъ, по културенъ народъ, да даде б време разрешението на тоя въпросъ. Това е, тъй да се каже, единъ въпросъ, разрешението на който е възложенъ отъ историческата необходимостъ на Българското Племѣ. Въ това отношение, следъ гибелния край на руския фронтъ въ огъня на културното бранно поле, ний сме поставени на първата бойна линия, (и сме длъжни да победимъ, като изпълнимъ историческата си мисия, съ рискъ да се провалимъ за бъдещата култура). Относително останалитѣ, по-сложни поминъчни отрасли, ний можемъ да се надѣваме, че ще дочакаме здрави и читави едно компетентно решение отъ народъ, по подготвенъ отъ насъ за тая целъ. Обаче, и тая надежда е свързана съ сполучливото и своевременно решение на нашата собствена задача. Защото, само тъй, уталожавйки духоветѣ на огромното мнозинство, ще можемъ да спечелимъ време за чакане. По тоя пунктъ на специална проблема, първата дума, следъ превалинето на Руссия, е на Българското Племѣ.

За да разберемъ своята голѣма отговорностъ предъ поколѣнията в историята на културното човѣчество, достатъчно е да спремъ вниманието си върху психическата подготовка и обективнитѣ условия, въ които се намиратъ различнитѣ народи, касателно сложната социална проблема. Въ първата точка, върно указание ни дава силата на вътрешното напрежение въ общественото съзнание и песоката му. Никой не може да отрече, че наистойнитѣ удари върху враги и прозорци на българската сграда отъ страна на историческата необходимостъ, за отговоръ на незнайнитѣ многочисленни трудни въпроси, сж еднакво силни и знаменателни, колкото где и да е другаде по Свѣта. А, това значи, че и ние, наредъ съ културнитѣ народи, длъжимъ нѣщо на тая необходимостъ, която не прощава никому, който се показва глухъ на нейния зовъ. Но, това е едната страна на въпроса, която може да ни освѣтли върху нуждата да действуваме веднага. Другата му страна е да узнаемъ въ какво, главно и и преди всичко друго, трѣбва да проявимъ нашитѣ усилия.

Колкото и нагледъ народитѣ да сж биле враждебни единъ къмъ другъ, все пакъ, въ пѣтя на култур-

ното си развитие, тѣ сж действували, като, че съставляватъ едно общо семейство. Всѣки отъ членоветѣ на това семейство се ползува отъ работата на останалитѣ, като, отъ своя страна влага на общо ползуване, своя дѣлъ отъ творчеството. Принципа на специализацията е въ центъра на дейността на човѣчеството, както и въ всѣка друга областъ. Функциитѣ на общо човѣческия цѣлостенъ организъмъ сж аналогични на тия на отдѣлния човѣчески организъмъ. Никого единъ единственъ народъ, колкото и да е напредъ въ пѣтя на прогреса, не притежава такава сила, каквато е нужна, за да изнесе самъ всичкия товаръ на културното дѣло. Винаги трудноститѣ на това дѣло се разпредѣлятъ между различни раси и народи, като разрешаватъ отдѣлни културни задачи, за която целъ сж специализирани. Тѣй рѣзрена на части, общата културна проблема става постепенно достояние на всички народи, които си взаимодействуватъ, размѣнятъ културнитѣ ценности и така, всѣки отдѣленъ народъ, допълняйки всички други съ своето специално творчество, допълня чрезъ тѣхъ себе си, за да стане всѣки единъ отъ тѣхъ по едно хармонично цѣло, при отдѣленъ, свой, тонъ, който е главния на неговата обща хармония.

Ако е върно положението, че и най-напредъничавия народъ не е въ състояние да носи товара на цивилизацията на цѣлото човѣчество, може ли да изпадаме въ заблудение и мислимъ, че отъ него, който историческото развитие на пародитѣ чака отъ България, е този на общата социална проблема въ всичката ѝ заплетеностъ и тънкость? Ако отъ България се иска нѣщо, то е само такова, което тя може да даде; а щомъ не може, или отъ мързеть или другъ расовъ недостатъкъ, не го изнесе и вложи въ общата културна съкровищница, предназначено ней мѣсто въ семейството на културнитѣ народи ще бжде веднага заето отъ другъ народъ, а тя, както нѣкога, повърната въ по-доленъ класъ въ училището на живота.

Въпроса—въ чия областъ на икономическото творчество трѣбва да търсимъ генения на народа си, се рѣшава отъ съображенията, които изложихме по-горе за особенната важностъ на поземления въпросъ за България. Като притуримъ и обстоятелството, че най-легко разрешимата задача е тази за земята, поради по-голѣмата простота на вътрешната си техника и най-дълговѣчна опитностъ на човѣка въ нейното владение, обработване и

ползуване, ще разберемъ призиването си въ днешния исторически моментъ на критически общественъ фазисъ. Съчетанieto на тия две обективни условия ни дава възможностъ, като съобразимъ стремежитѣ си съ нашитѣ скромни сили, да извършимъ съ единъ само сполучливъ замахъ три четвърти отъ работата на обществената обнова. Дори, ако поземления въпросъ би представявалъ еднакви, съ другитѣ въпроси трудности при разрешаването му, ние безъ колебания, трѣбва да се спремъ върху него. Тѣй очевидно и рѣшающе е значението на факта, че земята е свързана съ поминъка на три четвърти отъ населението ни.

Какви основания могатъ да се посочатъ за съществуването на надежда да получимъ поука отъ западнитѣ народи по въпроса, който не тѣхъ, а насъ главно интересува? Отдавна въ теригорията на културнитѣ народи не остава педа земя незасята, необработена и неизползувана по правилата на най-интензивното земледѣлие. Освенъ това, специфични условия създадоха тамъ многочисленни обществени категории, които не намиратъ вътрешно задоволство въ привързването си къмъ земята, а търсятъ други пѣтища за своето индивидуално развитие. Тия народи отиѣстиха, кой по-малко, кой по-вече, земледѣлческия поминъченъ отрасълъ отъ първоначалното му централно мѣсто и създадоха на същото мѣсто по-сложни и по-свършени механизми. Допустима ли е мисълта, че въ времена, когато единъ общъ критически общественъ фазисъ зове всички народи едновременно да изпълнятъ своята историческа мисия, тѣ ще изоставятъ собственната си задача, отредена отъ специалното имъ историческо развитие, за да разрешаватъ нашата? За такова самопожертвование не е израствалъ още никой народъ. Освенъ това, отъ твърде съмнително естество е онава самопожертвование, което се състои въ дезертиране отъ собствениятъ си, по труденъ дългъ, като го замѣнишъ съ ролята на суфлоръ на слабитѣ, мързеливитѣ и недостойнитѣ. Да, нѣма кой да ни суфлира по нашата специална задача, а трѣбва сами да я изнесемъ на свѣта. Предъ вратитѣ на универсалната изпитна зала на племената и народитѣ се остави всѣка надежда за чужда помощъ.

Никакъ не е излишно, че се сирѣхмѣ толкова дълго върху значението на поземления въпросъ за бъдещето на нашето племе. За дебеличкиятъ нашъ расовъ черепъ това е съвсемъ малко. Иначе не може да се обясни невежествената игра

съ създаване на проекти за тѣхъ, а и ренне, всички сж разрешаватъ за държавата и вси въпросъ за земята с допотопния парцел раздаване парцелни закѣснѣя да яви при община снит

Дружбашкото та телство разреша о дната криза съ частъ отъ по-важни частни владения, кѣмъ тѣхъ общест ми и ги раздаде поддържатели. Бот мократически групи поддърж ния принципъ, а почива това реше проса Тѣ искатъ ние на закона на премахване парца при раздаване зе чаватъ се по а, максимумъ, който бжде притажаванъ е върху основния а, всички сж съгласни нажъ се изтъкват веднага следъ ко ние на България не велсвъ отчуждени ре на неимотнитѣ и дин нитѣ чифлишки и ател ми. Кое правителство та и въ кои вѣсто е послужило съ лад топна рецепта и вен гане усилията зова ние на своитѣ ство даници? И до джеле то законодателства с мята за собственост до лото общество, а на на държавния про е дава лично и насич право на частния и да я обработва и т ва отъ произведѣ н своя трудъ. Това и на общественна ски ностъ и справедливостъ най-старитѣ врем ах ло живия образъ дата и правдата, на нага съ увеличава намаляването чия членоветѣ отъ едн ство, размѣра на ната му земя се уве де или намалявалъ, на вообразувано семе ол е отреждалъ парцел необходима за пѣ щомъ като нѣмъ ж земя остане неоч я понеже това доказъ владетеля му нѣтъ отъ него, или че е ренъ да го изпот кова парче земя отнема за предав гиму или за обществ за. Държавната подпомагала на т всички усилия и инициатива за ния въ земедѣл сълъ. Какво върш днесъ? Следъ като

на краен индивидуализъм [изчерпа последните] прикосновени запаси земи и всичко преобърна въ частна собственост; след това установи пълна безконтролност въ частното стопанисване на земята; при деснитъ технически и пани проспособления въ областта на земледелието, които дават възможност двойно и тройно по голямо производство, съ осия, божданане въ размъръ на четвърти, ако не и по-малко, човъка и опитомено-животно отъ трудъ за обработване на земята, — и тия резултати на съвременната цивилизация, ний можемъ да измислимъ подобрене условията на въшкия животъ, по-друго най-лошото, най-грубо-истичното, изработени въ индивидуалистичната ха, презъ времето на ния явенъ декадансъ И за е средството ни за израждане на общества и ржави.

Крепителитъ на социал-консерватизъмъ доказва несъстоятелността на решението на въпроса единъ много простъ, но и дългоуменъ аргументъ, тукъ е ясна, казватъ толкова земя отъ част владения и толкова обществена, прави толкова. По толкова декара на едно селство — ще бждатъ задоволені толкова. Какво творва съ незадоволенитъ? немошно допустнемъ, че днесъ, въ на разположение доста- главно земя за оземдяването на всички неимотни и ма- ния вимотни, какво ще прави- а осъ тия които сега рас- зеденъ и следъ десетина го- рва сини ще се явятъ съ свои- на дискансия за земя и хлѣбъ? едливо подобно решение на еменъ въпроса, далечъ не се зъ на махва днесъ съществува- а, катъ — „задънена улица“, авандамо се избушватъ и съ- числятъ нѣколко къщи на едно юто, като си служимъ на а съ съживата си, че увелъ 10 на години, когато ще стане нужда за нови семеушвания, ний ще бждемъ голеи рѣдце, безъ бравди если, даже безъ игли. . .

Разбира се, че страната, която иде тоя решите- ъ аргументъ, не го да- съ целъ да спомогне за по правилно решение въпроса; тя има предъ въ противоположни цели, че тѣзи нейни скрити- тѣрения съ нищо не ума- ажаватъ силата на да- ния аргументъ. Все пакъ, възнателно макаръ, вдѣх- ителитъ на социалния консерватизъмъ съдействи- въ за улесняване на въ- а и като посочватъ на доказателства за не- остоятелността на даде- а решение по въпроса за ата, отварятъ очитъ на ижениитъ за бждащето нашата държава и пле- демократически сили, то сж дължни да по-

търсятъ по разумни пѣти- ца за обществената обнов.

* * *

Поради своето централно значение, решението на въ- роса за земята трѣбва да даде отдушникъ на кипя- щитъ чувства на недово- лство на всички привързани къмъ нея. За постигане на тая целъ, решението на въ- роса трѣбва да отговаря по- не удовлетворително на след- нитъ условия:

1) На първо мѣсто, об- работването на земята трѣб- ва да стане по такава сис- тема, която се поддава на практическото приложение на всички научни и техни- чески придобивки въ тая областъ. Огромнитъ мате- риални изгоди отъ подобна система на обработване сж неуспорими. Машинното и научно земледѣлие е една отъ най-ценнитъ придобив- ки на съвременната цивилизация и съставлява ос- новния камѣкъ, върху кой- то и около който ще се строи сградата на бждаща България.

Всички научни и техни- чески придобивки, Българ- ската държава е длъжна да ги даде на своя Народъ, освенъ ако е слѣпа и не вижда, че той е узрѣлъ и достоенъ за тѣхъ. Покрай неограниченитъ материални и физически изгоди за На- рода, въ душата на послед- ния ще възкръсне чувство- то на почитъ и уважение къмъ умътъ на човѣка и неговитъ носители.

Защото, единъ е само пѣтя, по който човѣ- ка отъ народа се учи да ценить и отдава почитъ на идейния миръ: това е об- ратния пѣтъ, който почва отъ видимото, осезателно и конкретно материално или душевно благо и върви къмъ идеята, на която е символъ и кристализация. Човѣка на мисълта почва отъ идеята и върви къмъ нейното въплотяване, а чо- вѣка отъ народа, за да ви- ди и оцени идеята има нуж- да да вижда, чувствува и се ползува отъ нейното въ- площение. Защо днесъ На- рода не уважава умътъ и интелигенцията изобщо? За- щото е съ зла воля или е още далечъ отъ равнището на цивилизования човѣкъ? Но прѣди днесъ, той е та- чилъ и учители и свещени- ци. По-рано не е могълъ да бжде по цивилизованъ отъ колкото е днесъ. Преди да го осждимъ за неговото оз- лобление и презрение къмъ носителитъ на наука, из- кусво, религия и пр., трѣб- ва да се замислимъ върху причинитъ на това чувство на възмущение. Въ душата на народа въ всички вре- мена е живъ инстинктъ, че интелигенцията му има ми- сията да го води, напѣт- ствува, облегчава условията на живота му и да го при- ближава до идеята на чо- вѣшкото достоинство. Щомъ като тя измени на

своя дългъ и вземе образа на силния лѣвъ, лакомия вѣлкъ и хитрата лисица, за да го мачка, ограбва и из- мамва, — настѣжива момента за надгробното ѣ слово. Ето защо, отъ първостепенна важностъ е това условие и отъ морално гледище. Не- посредственитъ блага за ма- сата на народа отъ науч- нитъ приспособления въ об- ластта на земледѣлието, ще повдигнатъ престижа и въз- върнатъ върата въ Народ- ната душа къмъ човѣш- кия умъ.

2). Второто условие, на което трѣбва да отговаря организацията на трудътъ въ селото, е да се държи строга смѣтка за силно раз- витото чувство на индиви- дуалностъ. Всѣка реформен- на акция е срѣщала и ще срѣща най-голѣмитъ труд- ности когато се справя съ упоритостта на това чув- ство. Ако размѣритъ на да- лена реформа надминатъ границитъ на поносимото напѣрение на това чувство, тая реформа е осждена пре- дварително на провала, кол- кото и да изглежда, че е въ интересъ на мнозинството или дори на всички. Тѣкмо тия, за доброто на които е предприета тая реформа, ще я провалятъ по най- различни пѣтища, като не- съгласна съ тѣхния инстин- ктъ на самосъхранение и нѣковни разбирания за трудъ, разпредѣление и пр. Ако рѣшимъ да следваме по пѣтя на книжната и без- мисленна реформа „или всичко, или нищо“, ний на истина, не само, че не мо- жемъ направи нищо нощо, а напротивъ, рискуваме да загубимъ твърде много и отъ подостигъчното вече съществуващо, защото, стре- мейки се къмъ „всичко“ желание, което е невъзмож- но нито да се даде, нито да се възприеме отъ тия, за които е предназначено, последнитъ, въ дългото си очакване, загубватъ въра и търпение да получатъ не- обходимото и, въ изблика на напастеното чувство отъ злоба и мжстъ, се от- даватъ на рушение съще- ствующето. Тукъ е мѣстото му да припомнимъ колко голѣма е опасността и как- во непреодолимо затруд- нение си създаваме съ сис- темата на раздаване въ ча- стна собственостъ на за- пазенитъ отъ вѣковетъ не- значителни запаси отъ об- щественна земя. Нейното предназначение е да оглади на първо време по най-грубъ способъ, грапавинитъ на индивидуализма, като по- служи, тѣй да се каже, като монета за откупуване една незначителна частъ отъ ръ- стѣтъ на чувството на ин- дивидуалностъ. Обществен- нитъ земи сж единственния неприкосновенъ запасъ отъ материалъ, съ който, въ областта на земледѣлието, можемъ да си послужимъ за създаването на една си-

стема на научно и машинно обработване на земята, при пълно запазване началото на частната собственостъ. Пропустнемъ ли да употре- бимъ тоя материалъ на ес- тественното му мѣсто — при- сждъ на калемъ отъ научно и машинно обработване на земята върху дървото на частната ѣ собственостъ — тя ще бжде разграбена въ скоро време, а това веднажъ сторено, всѣка бждаща ре- форма въ областта на най- важния поминъченъ от- раслъ на народа ще бжде разбита въ канарата на ин- дивидуализма, за силата на който можемъ да сждимъ отъ ежедневнитъ случаи, които нашия селянинъ ни дава съ готовността си да мре на синора на своята нива. . . .

3). Третото и последно условие, на което трѣбва да отговаря живота въ се- лото, е да се направи отъ него единъ привлекателенъ центръ, задоволяващъ коп- нежитъ на човѣшката душа. Ако се взремъ въ днешното състояние на личната и о- крѣжающа обстановка на селското население, ще трѣ- бва да признаемъ, че за него сж недосегаеми култур- нитъ блага, изработени пре- ди много вѣкове, отъ тре- та — Старо-Персийската и четвърта — Старо-Гръцката културни е по х и. Днесъ, когато човѣчеството е преминало зенита на петата подраса и стремежътъ му за по-нататъшенъ възходъ по пѣтя на еволюцията, тѣй силно друса всички цивилизовани Държави, като застрашава съ унищожение- то имъ ако не откриятъ пѣтя за по-нататъшно раз- витие, състѣянieto на фи- зическата и морална мизе- рия въ нашето село, па и въ по-голѣмитъ части отъ всичкитъ ни градове, говори за великото търпение на българина. Той не е човѣкъ отъ III или IV подраса, а първитъ просвѣтителни кло- нове на V подраса, при това, стои отритнатъ за благата на старитъ епохи. Чистота- та, главно физическа, а следъ това и вътрешна — душевна, е единъ принципъ на общественното развитие, главенъ обектъ на тоя про- цесъ презъ епохата на Пер- сийската култура. Красотата и хармонията е друго на- чало въ процеса на обще- ственната еволюция, главенъ обектъ на сжщия презъ Старо-Гръцката цивилиза- ция. Какъвъ дѣлъ отъ тия, неограничени за душевния развой на личността, кул- турни блага стигатъ до оби- тателя на нашето село? Лю- бящъ природата, той е при- вързанъ къмъ земята, не е оставенъ да обработва тази черна земя по начинъ, че самата му работа го лишава отъ възможността да се издигне по-високо въ ево- люционното начало на чис- тотата. За да обработва нѣ- какви 50—60 декара земя,

— работа за около 10 дни съ жетвата и вършитбата му заедно — той е длъженъ да гледа и чисти купъ жи- вотни около себе си презъ 12 месеци въ годината. Очевидно е, че при подобни условия, неподпомогнатъ отъ когото трѣбва, нашия селянинъ ще тѣне въ не- чистотата, а прекрасното и хармоничното около него е още по-непостижимо. Но българската душа и сърдце сж отивна узрѣли за тия и други културни блага. Липсата на условия за тѣх- ното постижение се чувст- вува като жестока обида на неговото израствало чув- ство за човѣшко достоин- ство и въ тоя именно фактъ лежи една отъ главнитъ причини, еднакво важна, ако не и по-важна, отъ нуждата за хлѣбъ, — при- чини, които създаватъ и подхранватъ отрицателнитъ настроения. Задоволяване копнежитъ на българската душа и сърдце е отдавна станало нужда отъ еднакво значение съ тази на стомаха.

Ние се спрѣхме по-вече на основнитъ положения, върху които трѣбва да по- чива единъ планъ за обно- вата на нашето село, защото конкретното съставяние на такъва планъ, който да съ- четава тия основни поло- жения въ една удовлетво- рително хармонично цѣло, а особено подробноститъ му и неговото изпълнение е дѣло извънредно по-труд- но отъ прозрѣнието му на общия му фонъ.

И ние ще кажемъ по- конкретно мнението си по тоя планъ, безъ да претен- дираме за съвършенство. Интимната обща целъ е, не да дадемъ тоя планъ, а да предизвикаме неговото об- сжждане, та съ общи уси- лия да се изнесе нѣщо трай- но, жизнено и възро- дително.

* * *

Споредъ насъ, въ тоя планъ трѣбва да влѣзатъ като същественъ елементъ комбиниранитъ усилия на Държавата, окрѣга, общи- ната и частнитъ собствен- ници, за образуването на едно стопанско управление, съ задача да приложи На- учното земледѣлие и уста- нови една справедлива, но строга икономическа дис- циплина. При запазване всички лични и наслед- венни права на частната собственостъ, всички пар- цели отъ последната, нахо- дящи се въ дадена площъ и мѣстностъ, която се под- дава на машинно обработ- ване, образуватъ обща об- работваема площъ. Къмъ тази площъ се притуря още едно пространство отъ об- щественитъ земи, въ раз- меръ достатъчно голѣмъ, за да сломи евентуално упорство разпредѣленъ, са- мо за ползуване, по равно или обратно пропорционал- но на общото имуществен- но състояние на частнитъ

стопани — кооператори. Това става изключително в случаите, когато не съществува ревност и завист помежду кооператорите, които биха изтъкнали преимуществото в производителност или друго отношение на своите ниви, за да упорствуват в даването съгласие за кооперативното обработване на цялата площ, при обща комасация на земята от последните, за да стане възможно и приложимо най-лесното и широко машинно обработване. Всъщност частен стопанин — кооператор дължи на стопанското управление толкова работни дни в човешки труд и такъв съ колко колкото се предполага да изживява сега за обработването на своята нива, влизаща в общата обработвана площ. Той е свободен да плати своя дълг биле личен труд, било в земледелската работа на сжщата площ, гдето той има ниви, било в друга мѣстност, гдето нѣма ниви, не в землището на сжщото село, било в самото село, в землището на което се намира кооперативната нива, за общи благоустройствени цели. Плодовете се разпределят процентно на притежаваната земя плюс определения за всички кооператори дял от плодовете на притурената обществена земя. При болест, неспособност на кооператора и членовете на неговото семейство, сжщо и в случай на смърт, обработването на имота му остава въ тѣжест на кооперацията, при пълно запазване правото върху припадающите се плодове.

За съставянето на кооперацията, ще стане нужда, особено в първо време, от известна принуда. За такава, може да се счита достатъчна принудата на упоритостта на меншеството в число на собственици или въ размѣръ на притежаваните пространства. Първия способ е по за предпочитане, защото при него не съществува опасността от демагогски агитации и кървави разпри, които се вършат от живитѣ хора, а не от мъртвитѣ земи. За да не се чувства принудата дълбоко болезнено от недостатъчно дозрѣлитѣ за подобен режим, може да се предостави всѣкому правото да отстъпи на кооперацията нивата си срещу справедливо заплащане или замѣняване съ друга въ мѣстности, неподлежащи на машинно обработване. Разноски въ машинния и друг инвентар, на първо време, както и тия по издържката на стопанското управление, трѣбва да легнат изключително върху държавата, окръга, общи-

ната и доходите от собствените земи, ако такива има за обработване, след отдѣлянето необходимия минимум от тѣх за ползуване от частните стопани — кооператори. Покрай стопанското управление, на чело на което трѣбва да стои преимущественно агрономът, преданъ на практическото приложение научните придобития, да има и едно санитарно техническо управление което да използва освободения от машината човѣшки и животински труд за установяването на една примерна чистота и благоустройство въ населението селск. Подробностите по работата и нейното изпълнение на тия два управителни отдѣли за сѣга повече техническата страна на съответните специалности, от колкото социално-политическата. От умѣта на специалистите, технич. организаторски способности и преданост към дѣлото зависи да отблъснат безвъзвратно от себе си нашия Народ, или да стопят ледовете около неговото сърце и превърнатъ тоя чудесен жив инструмент, който носи името българска душа и сърце — въ пионеръ на една дълговѣчна, велика културна епоха. Селото трѣбва да се преобрази въ един голѣм парк, жилища въ градина, съ канализация и водопроводи, широките улици, баня, молитвенъ домъ, училища, читалища, приличащи хоризонт, салонъ за кинематографически, театрални и други развлечения, удобна връзка съ останалия живитѣ свят. Тази огромна работа ще си я направят сами жителите на селото, стига да има кой да ги организира, напътва и подпомага.

Ние не си правимъ илюзии по въпроса за колосалните материални жертви, които сж необходими за успешното прокаране и заздравяване на тая реформа. Държавата, окръжията и общините ще трѣбва ежегодно да отдѣлят, за единъ периодъ не по малко от десетъ години, около милиард лева за тая цѣль. Финансисите ще отрѣжатъ важно въпроса съ едно „нѣма“ и така, невинно и глупаво, като агнето, ще сложатъ главите си на дрѣвника. Защото, въ случая се касае за живота и бъдещето на народите, а тѣ, преди да се простятъ съ своите идеали и надежди, плашатъ сжко на ония, които сж длъжни да знаятъ какъ да имъ ги пазятъ; защото, дванадесетия часъ е твърде близо и просимъ ли неговия зловѣщъ звонъ, не ни остава вече нищо друго, освенъ да се приготвимъ за посрещането на крепкото и дълготрайно установяване на една злобна, отмижателна и хищна власт —

безразлично наша собственна или чужда — екипажа на която е руската чрезвичайка или яковинския клубъ, крушума, бесилката или ножътъ на палача...

ХРОНИКА

Опр. съветъ на 17 т. м. откри сесията си. Избраха се: Прѣдседател на съвета — В. Рашковъ и секретаръ Г. Малчевъ, а за постоянно присъствие: Прѣдседател — Ил. Силвестриевъ и членове — Ст. Савовъ, М. Радевъ и Ив. М. Ламбовъ.

Основано е въ града ни ново дружество „Българска старина“ което си поставя за цѣль организирането, пазенето, издирването и събирането старините въ източна България.

Съ заповѣдъ № 406 отъ 6 тог. е наредено: Техническото отдѣление да разчисти натрупаната прѣстъ на улицата прѣдъ дома на Георги Станевъ, и направитѣ разкопки да се събератъ отъ сжщия по екзекутивенъ редъ като се глобява съ 200 лв.

Съ заповѣдъ № 397 отъ 4 т. м. запрѣта се на матрапитѣ да закупватъ плодове и зарзавати.

Съ Царски указъ е насроченъ касирания изборъ за окръжни сжвѣтници въ гр. Османъ-Пазаръ за 2 ноември.

Настоятелството на Културно благотв. Д-во Тракия въ града ни, се е конституирало както слѣдва: Прѣдсед. Руси Петровъ, подпр. Н. Николъ, секретаръ П. Николъ, членове: П. Стояновъ, Хр. Николъ и Ст. Николъ.

Завчера въ с. Белокопитово, Шуменско е побесняла една крава. Безъ да дозиратъ опасността няколко души, набедени доктори, между които Минчо Донеъ, Колю Грозевъ и др. около 10—15 души сж опитали да я лекуватъ.

Идва околийския ветеринаренъ лекаръ и констатира, че животното е било бясно.

Кравата е била застреляна, а всички „лекари“ сж изпратени въ София на лечение отъ бясъ.

Въ „Държавен вестникъ“ брой 59, е публикуванъ отпущения Държавен заемъ за общината отъ 12,000,000 лв. петъ милиона отъ които ще бждатъ броени въ пари, а седемъ милиона въ държавни облигации. Общинското управление въз намерява въ на-скоро време да почне работата по водоснабдяването.

Продълженъ е срока за продажбата на луксозни стоки не отъ първа необходи-

мостъ, отъ 17. юни т. г. както бѣше решението на Министерството на финансите, до 31 мартъ 1925 г.

ОБЯВЛЕНИЕ № 7089

гр. Шуменъ, 19 юни 1924 г.

Шуменското Градско общинско Управление обявява на интересующите се, че въ канцеларията на сжщото на 30 юний т. г. отъ 9 до 10 часа прѣдъ пладне ще се произведе трети търгъ съ съкратенъ срокъ и явно наддаване, отдаването на прѣдприемачъ експлоатацията на общинския доходъ „налогъ върху файтоните, бричките и колата, които работятъ изъ града“, за време отъ 1 априлъ 1924 год. до 31 мартъ 1925 год.

Приблизителната стойностъ на предприятието е около 20,000 лева.

Отъ конкурентите се и зискватъ документите предвидени въ закона за бюджета, отчетността и прѣдприятията и залогъ 5%.

върху приблизителността на предприятието. Тържните книги разположение въ сжсъственъ день и счетоводното отделение на общината. 1—2

Държавенъ Заводъ за „Кабиюкъ“ при гр. Шуменъ

ОБЯВЛЕНИЕ №

Дирекцията на Дания Заводъ за „Кабиюкъ“ при гр. Шуменъ, че на 23 юния т. г. отъ 10 часа ще се продава публиченъ търгъ въ около 330 овци, 370 кози и 5—6 телешки кози.

Конкурентите ще даватъ 5% залогъ върху началната цѣна на

Едновременно сгането ще се продава купувача срещу загараностойността.

Кабиюкъ 13. юния т. г. отъ Дирекцията на

Продава се на износна цена Триетажна, масивна КЖШ

находяща се на улица „Славянска“ № 809 (оказармата на 7-й п. полкъ) въ сжщата по нѣмъ сж помѣщава аптеката на РИЗА АХМЕДОВА. УДОБНА за голѣмо семейство, за помѣщен държавно, общинско или частно учреждение, хотелъ и пр., съ широкъ дворъ, два драматични водопровода, владенецъ съ помпа въ пералнята, съ кучарска кѣна и 3 стаи въ първия етажъ, 6 стаи съ голямъ салонъ и 3 балкона въ втория етажъ, една стаия въ третия етажъ и балконъ на покрива.

Въ двора на сжщата има паянтова постройка съ четири стаи и отдѣлно голѣмъ салонъ съ дългъ 60 м. и широкъ 7 метра (по настоящому служи за питейно заведение „СТАРАТА КРУША“). Споразумение съ СТАНЧО М. ДАДОВЪ — ШУМЕНЪ 2—2

ПРОДАВАМЪ изцяло или по част моетъ зарсните и бояните СТОКИ въ магазина ми при много износни условия

Споразумение: К. ВЪЛГАРОВЪ сръшу казармата на 7-а тжх

ПРОДАВА СЕ По случай изселване, въ Д-во Тракия износна цѣна 25—30% По 3 стаи, килеръ и сайвантъ, ул. „Царь-Самуилъ“ отъ Споруменъ РЕДАКТОРЪ

СВЕДЕНИЕ

за ражданията и умираанията въ гр. Шуменъ за седмицата отъ 13 до 19 юний 1924 годъ

РАЖДАНИЯ	МАЙ	ЮНИ	ЮЛИ	АВГУСТ	СЕПТЕМВРИ	ОКТОМВРИ	НОЕМВРИ	ДЕКЕМВРИ
УМИРАНИЯ	1	2	2	—	—	—	—	—

Болестъ пияниска „Верхова“ 1, Епилепсия 1, Болестъ 3 то 1, Охтика на перитонсума 1, Белодробна охтика 1.

Явили се на задължително санитарно прѣглеждане

БОЛНИ ОТЪ ЗАРАЗИТЕЛНИ БОЛЕСТИ:

Имаме	Заболели	Оздравели
Scarlatina	1	—
Typhus Abdomin.	2	—
Morbilli	5	1
Tussis convulsiva	5	—